

VIII. ISTEN KINYILATKOZTATJA „JÓSÁGOS TERVÉT”

Kedves Testvéreim!

98. Szent Pál az efezusi keresztényeknek írt levelének elején (vö. 1,3-14) olyan áldó imádsággal fordul Istenhez, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjához, amellyel megmutatja, hogyan éljük meg az Adventet most, a Hit Évében. E dicsérő himnusz témája Istennek az emberre vonatkozó terve (projektje!), melyet örömmel, csodálattal és hálaadással teli szavakkal úgy határoz meg, mint irgalmas, szerető, „jóságos tervet” (Ef 1,9).

A teremtés és Isten terve

99. Miért áldja az Apostol szíve mélyéből Istent? Azért, mert látja tevékenységét az üdvtörténetben, melynek csúcspontja Jézus megtestesülése, halála és feltámadása, és szemléli, hogy a Mennyei Atya hogyan választott ki minket már a világ teremtése előtt, hogy fogadott gyermekei legyünk az ő Egyszülött Fiában, Jézus Krisztusban (vö. Róm 8,14sk.; Gal 4,4sk.) Öröktől fogva létezünk Isten értelmében, abban a nagy tervben, amelyet Isten önmagában őrzött, s elhatározta, hogy „az idő k teljességében” (vö. Ef 1,10) megvalósítja és kinyilatkoztatja. Szent Pál tehát azt érteti meg velünk, hogy az egész teremtés, s különösen a férfi és a nő, nem a véletlen terméke, hanem Isten örök értelme jóakarató tervének felelnek meg, aki Igéjének teremtő és megváltó hatalmával hívta létre a világot.

Isten jóságos terve mindent megelőz

100. Ez az első állítás arra emlékeztet, hogy hivatásunk nem merül ki abban, hogy létezzünk a világban, legyünk része a történelemnek, még csak abban sem, hogy csupán teremtményei legyünk Istennek; valami többről van szó: Isten kiválasztott minket már a világ teremtése előtt a Fiában, Jézus Krisztusban. Tehát mondhatjuk, hogy Őbenne öröktől fogva létezünk. Isten Krisztusban fogadott fiainak tekint minket. Isten „jóságos tervét”, amelyet az Apostol „szerető tervnek” is nevez (Ef 1,5), az isteni akarat „misztériumaként” határozza meg (1,9), amely el volt rejtve és most Krisztus személyében és művében kinyilvánult. Az isteni kezdeményezés megelőz minden emberi választ: szeretetének ingyenes ajándéka, amely magához ölel és átformál bennünket.

Isten tervének célja a helyreállítás

101. De mi a célja ennek a titokzatos tervnek? Mire irányul igazában Isten akarata? Arra – mondja Szent Pál – hogy „mindent visszavezessen Krisztushoz, az egyetlen Főhöz” (1,10). Ez a kifejezés az Újszövetség alapvető tételeinek egyike, amelyekből megérthetjük Isten tervét, az egész emberiségre vonatkozó szerető tervét; olyan megfogalmazás, amely a második században Lyoni Szent Ireneusz krisztológiájának a magva lett: „összefoglalni az egész valóságot Krisztusban”. Vannak talán köztetek, akik emlékeznek Szent X. Piusz pápa megfogalmazására,

amellyel az egész világot Jézus Szentséges Szívének szentelte: „Megújítani mindeneket Krisztusban”; ez a mottó Szent Pál szavaira emlékeztet, és a szent Pápa jelmondata is volt.

Az isteni terv és a kinyilatkoztatás

102. Az Apostol azonban pontosabban az univerzum Krisztusban történő újra egyesítéséről beszél, és ez azt jelenti, hogy a teremtés és a történelem nagy tervében Krisztus az egész világfolyamat középpontja, mindennek a tengelye, aki magához vonzza az egész valóságot, hogy legyen az szétszóródást és a határokat, és mindent elvezessen az Isten akarta teljességre (vö. *Ef 1,23*). Ez a „jóságos terv” nem maradt meg Isten csendjében, az Ő mennyei magasságában, hanem kapcsolatba lépve vele megismertette az emberrel, akinek nem csupán *valamit* nyilatkoztatott ki, hanem *Önmagát*.

A kinyilatkoztatás Isten önközlése

103. Nem igazságok halmazát közölte, hanem önmagát adta nekünk egész odáig, hogy egy lett közülünk, a megtestesülésig. A II. Vatikáni Zsinat *Dei Verbum* dogmatikus konstitúciója mondja: „Istennek a maga jóságában és bölcsességében úgy tetszett, hogy kinyilatkoztatja önmagát (nem csak egyet s mást önmagáról, hanem önmagát!), és tudunkra adja akaratának misztériumát, mely szerint az embereknek Jézus Krisztus, a megtestesült Ige által a Szentlélekben útjuk nyílik az Atyához, és az isteni természet részesei lesznek.” (2. p.) Isten nem csak valamit mond, hanem önmagát közli, bevon bennünket az isteni természetbe, úgy, hogy elmerülünk benne, istenivé válunk. Isten úgy nyilatkoztatja ki a szeretet nagy tervét, hogy kapcsolatba lép az emberrel, közeledik hozzá annyira, hogy Ő maga emberré lesz. A Zsinat így folytatja: „a láthatatlan Isten szeretetének bőségéből mint barátaihoz szól az emberekhez (vö. *Kiv 33,11; Jn 15,14–15*), közöttük él (vö. *Bár 3,38*), hogy meghívja őket és befogadja a saját közösségébe” (Uott). Csupán saját értelmével és képességeivel az ember rá nem jött volna Isten szeretetének e ragyogó kinyilatkoztatására; Isten az, aki megnyitotta a maga égét, és leszállott, hogy az embert bevezesse szeretetének mélységeibe.

A kinyilatkoztatás teljessége Krisztus

104. Szent Pál ezt is írja a korintusi keresztényeknek: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szívbe föl nem hatolt, amit Isten azoknak készített, akik szeretik Ő t. Isten azonban a Lélek által kinyilatkoztotta nekünk; a Lélek ugyanis jól ismer mindent, még Isten mélységeit is” (2,9–10).

Aranyszájú Szent János pedig az Efezusi levélhez írt kommentárjának egyik híres részében a következő szavakkal biztat, hogy ízleljük meg Isten Krisztusban kinyilatkoztatott „jóságos tervének” szépségét: „Mi hiányzik neked? Halhatatlan lettél, szabad lettél, fiú lettél, igazzá lettél, testvér lettél, társörökös lettél, Krisztussal uralkodol, Krisztussal megdicsőültél. Mindezt ajándékba kaptuk és – amint írva van – »hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?« (Róm 8,32).

Zsengeáldozatodat (vö. *1Kor 15,20.23*) imádják az angyalok (...) mi hiányzik neked?” (PG 62,11)

A kinyilatkoztatás beteljesíti vágyainkat

105. Ez a Szentlélek tevékenysége által Krisztusban létrehozott közösség, amelyet Isten a kinyilatkoztatás fényével minden embernek felkínál, nem valami felesleges adalék emberségünkhöz, hanem a legmélyebb vágyak – a végtelenre és teljességre irányuló vágyak – beteljesedése, amelyek ott élnek minden ember szive mélyén, és kitarja nem pillanatnyi és véges, hanem az örök boldogság felé.

Szent Bonaventura tanúsága

106. Bagnoregioi Szent Bonaventura így beszél Istenről, aki kinyilatkoztatja önmagát és szól hozzánk a Szentírás által, hogy elvezessen minket Önmagához: „A Szentírás (...) az a könyv, amelyben az örök élet ígérei vannak megírva, mert nem csupán hisszük, hanem birtokoljuk is az örök életet, amelyet látni és szeretni fogunk, és összes vágyunk be fog teljesedni.” (Breviloquium, Prol.; Opera Omnia V, 201sk.).

Boldog II. János Pál pápa tanúsága

107. Végül Boldog II. János Pál pápa arra emlékeztetett, hogy „a kinyilatkoztatás olyan vonatkoztatási pontot hoz be a történelembe, amelytől az ember nem tud eltekinteni, ha el akar jutni a saját élete misztériumának megértéséhez; másrészt viszont ez az ismeret folyamatosan visszautal Isten misztériumára, amelyet az értelem nem képes teljességében kimeríteni, hanem csak megragadni és a hitben elfogadni tudja.” (Fides et ratio enciklika 14).

A hit aktusa válasz a kinyilatkoztatásra

108. Ilyen távlatokban nézve mit tehát a hit aktusa? – Az ember válasza Isten kinyilatkoztatására, aki megismerteti önmagát, feltárja jóságos tervét; s hogy Szent Ágoston kifejezésével éljünk: hagyjuk, hogy megbilincseljen az az Igazság, aki Isten, egy olyan Igazság, aki a Szeretet.

A hit aktusa engedelmes hódolat

109. Ezért hangsúlyozza Szent Pál, hogy Istennek, aki kinyilatkoztatta a maga misztériumát, „a hit engedelmességével” tartozunk (Róm 16,26; vö. 1,5; 2Kor 10, 5–6), azzal a magatartással, amellyel „az ember szabadon Istenre bízva egész önmagát, »értelmével és akaratával teljesen meghódol a kinyilatkoztató Isten előtt« és önként elfogadja a kapott kinyilatkoztatást (Dei Verbum 5).

A hit aktusa megtérés

110. Mindez alapvető változást hoz létre egész valósággal való kapcsolatunkban, minden új megvilágításba kerül; tehát igazi megtérésről van szó. A hit „a mentalitás megváltozása”, mert Isten, aki Krisztusban kinyilatkoztatta önmagát és megismertette velünk szerető tervét, lebilincsel, magához vonz, életünk értelme lesz, a szikla, amelyen életünk szilárd alapot talál.

A hit a megértés és megmaradás feltétele

111. Az Ószövetségben találunk egy nagyon tömör kifejezést a hitről, amelyet Isten Izaiás prófétára bízott, hogy közölje Júda királyával, Áházzal. Isten mondja: „Ha nem hisztek – azaz, ha nem maradtok hű ségesek Istenhez – nem maradtok meg” (Iz 7,9b.) Tehát szoros összefüggés van a megmaradás és a megértés között, ami jól kifejezi, hogy a hit annak életünkbe való befogadását jelenti, ahogyan Isten látja a dolgokat; engedjük, hogy Isten vezessen Szavával és a szentségekkel annak megértésében, hogy mit kell tennünk, milyen úton kell járnunk, hogyan kell élnünk. Ugyanakkor éppen az Istentől tanult megértés, az Ő szemével való látás teszi maradandóvá az életet, teszi lehetővé, hogy „talpon maradjunk”, hogy el ne essünk.

112. Kedves Barátaim, az Advent, az éppen elkezdett liturgikus idő, amely a Szent Születésre készít fel, Isten Fia eljövételének ragyogó misztériuma elé állít bennünket, a nagy, „jóságos terv” elé, amellyel Isten magához akar vonzani, hogy az öröm és a béke teljes közösségben élhessünk Ővele. Az Advent – sok nehézség közepette – újra arra hív, hogy elevenítsük fel annak bizonyosságát, hogy Isten jelen van: belépett a világba, olyan emberré lett, mint mi, azért, hogy beteljesítse szerető tervét. És Isten kéri, hogy mi is legyünk jelei annak, hogy Ő tevékenykedik a világban. Hitünk, reményünk és szeretetünk által újra meg újra be akar lépni a világba és akarja, hogy a mi éjszakánkban újra felragyogjon az Ő fényessége.